

دانشگاه علوم پزشکی ایلام

طرح درس-نیمسال دوم- ۱۴۰۴-۱۴۰۳

معرفی درس بهداشت مادران و کودکان

* دانشکده: بهداشت

* گروه آموزشی: بهداشت عمومی

* نام درس: بهداشت مادران و کودکان

* رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ترم ۶ پیوسته

* روز و ساعت برگزاری: سه شنبه ها ساعت ۸-۱۰

* محل برگزاری: دانشکده بهداشت - کلاس ۱۰۷

* نام مسئول درس: دکتر غیائی

* دروس پیش نیاز: ندارد

* نوع و تعداد واحد: ۲ واحد تئوری

* آدرس: ghnazi93@gmail.com Email:

هدف کلی درس:

آموزش تئوری و دادن مهارت به دانشجویان در زمینه اجرای برنامه های بهداشت مادر و کودک است تا بتوانند خدمات مورد نیاز این دو قشر آسیب پذیر را در پایگاههای سلامت ارائه نمایند و با چگونگی مراقبتهای مادران و کودکان کمیت ، کیفیت و اجزاء مراقبت ها آشنا شوند.

- اهداف رفتاری (هدف رفتاری دارای مخاطب، فعل رفتاری، درجه و معیار و شرایط انجام است)
- دانشجویان پس از گذراندن این درس باید:

- ۱- با کلیاتی در مورد بهداشت مادر و کودک و اهمیت آن آشنا شود.
- ۲- اهمیت سلامت مادرو کودک و بهداشت باروری را توضیح دهد.
- ۳- با مراقبتهای مادران(قبل از بارداری، حین بارداری ، حین زایمان ، پس از زایمان بر اساس معیارهای موجود در بوکلت مراقبتهای مادران ویژه غیر پزشک آشنا شود و کاربرد آنها را در بالین و مراکز بهداشتی درمانی در مواجهه با موارد ذکر شده بداند.
- ۴- عوامل موثر و خطر زا در سلامت مادر و کودک و راههای پیشگیری از آن را شرح دهد و بتواند بر اساس معیارهای صحیح آنها در مراکز بهداشتی و درمانی به مادران و خانواده آموزش دهد.
- ۵- با روند رشد و تکامل کودکان و عوامل موثر بر آن آشنا شود .
- ۶- قادر به تشخیص چگونگی و روند رشد و تکامل را بر اساس معیارهای موجود در بوکلت مرابت های ادغام یافته کودکان سالم وزارت بهداشت باشد و موارد کاربرد آنها را در مراکز بهداشتی- درمانی بداند.
- ۷- اصول تغذیه شیرخواران را بر اساس معیارهای کتب علمی و آخرین دستورالعمل های وزارت بهداشت شرح دهد.
- ۸- مزایا و معایب تغذیه با شیر مادر و سایر شیرها را با یکدیگر مقایسه کنند.
- ۹- نحوه ی استفاده از تغذیه تکمیلی در شیر خوران را شرح دهند و اصول آنها بر اساس آخرین دستورالعمل های وزارت بهداشت جهت آموزش به مادران و خانواده به کار گیرد.

۱۰- اصول مهم در واکسیناسیون را بداند و نکات مهم در اجرای اصول واکسیناسیون را با توجه به آخرین دستورالعمل کشوری، شرح دهد
• وظایف دانشجویان (تکالیف دانشجو در طول ترم) ۱- انجام تکالیف محوله و ارائه آنها ۲- انجام پیش مطالعه بر اساس موضوعات هر جلسه ۳- عدم استفاده از تلفن همراه ۴- مشارکت فعال در بحث های کلاسی ۵- آمادگی برای پاسخگویی به سوالات در آغاز هر جلسه ۶- حضور منظم و فعال در کلاس ۷- گاهی ممکن است از دانشجوها خواسته شود جلساتی را به صورت ارائه کلاسی برای دانشجویان دیگر بیان کنند. دانشجو ملزم است به صورت دقیق مطالب را آماده کرده باشد
• منابع اصلی (با رعایت اصول منبع نویسی و دادن نشانی برای تهیه آنها شامل کتابخانه، کتاب فروشی، اینترنت،.....) • کتاب جامع بهداشت عمومی ، گروه نویسندگان اساتید دانشگاه جلد ۲ و ۴ ، آخرین چاپ • بهداشت مادر و کودک- سوسن پارسای- انتشارات سازمان سنجش - آخرین چاپ • مراقبتهای ادغام یافته کودک سالم (ویژه غیر پزشک)، وزارت بهداشت، آخرین چاپ ۱۴۰۱ - قابل دانلود از طریق سایت گوگل و همچنین موجود در مراکز خدمات سلامت • راهنمایی ایمن سازی کشوری، آخرین دستورالعمل کشوری-- قابل دانلود از طریق سایت گوگل و همچنین موجود در مراکز خدمات سلامت • مراقبتهای ادغام یافته سلامت مادران (راهنمای خدمات خارج از بیمارستان (ویژه غیر پزشک)، وزارت بهداشت ، آخرین چاپ ۱۴۰۱- قابل دانلود از طریق سایت گوگل و همچنین موجود در مراکز خدمات سلامت
• روش تدریس و وسایل کمک آموزشی مورد استفاده: • روش تدریس به صورت یادگیری ترکیبی (blended learning) خواهد بود و جلسات به صورت ترکیبی از آموزش حضوری، ویدئوهای آفلاین، جلسات و ویدئوهای آنلاین، self-study و ارائه کلاسی، و استفاده از پلتفرم های آموزشی و ارزشیابی نوین انجام خواهد گرفت. وسایل کمک آموزشی زیر، مورد استفاده قرار خواهند گرفت. ۱. پاورپوینت ۲. فیلم های آموزشی ۳. پلتفرم های آموزش مجازی ۴. پلتفرم های کوویز آنلاین در سرکلاس مانند Kahoot و Mentimeter ۵. وایت بور드

- روش ها و زمان سنجش و ارزشیابی دانشجوی و بارم مربوط به هرازشیایی: (نوع امتحانات از لحاظ نحوه طراحی سوال - بارم بندی - زمان امتحانات و تکالیف ذکر شود)

نمره	روش
۱۷	آزمون پایان ترم
۱	کوئیز های کلاسی
۱	ارائه پروژه کلاسی
۱	حضور فعال و شرکت در بحث گروهی

مقررات درس و انتظارات از دانشجویان:

۱. حضور به موقع در کلاس (بیش از ۵ دقیقه تاخیر بعد از ورود مدرس) بعنوان غیبت کلاسی لحاظ می گردد.
 ۲. آمادگی کامل در کلاس درس (در مواقعی که تکلیف، خواندن جلسه آینده و آمادگی در کلاس می باشد، عدم آمادگی بعنوان نمره منفی لحاظ می گردد)
 ۳. عدم غیبت در کلاسهای حضوری بیش از ۲ جلسه
- برای هر یک از مصادیقی که از سند تعالی، عدالت و بهره وری آموزشی در طرح دوره فعلی ادغام میشود، یکبار جدول زیر را تکمیل بفرمایید:

۱. اشاره به مفاهیم اخلاق پزشکی در رئوس مطالب ۲. اشاره به مفاهیم تعهد حرفه ای در رئوس مطالب ۳. کاربرد تکنولوژی های نوین در آموزش (شبیه سازی، موبایل، اپلیکیشن، هوش مصنوعی، فناوری بومی و ...) ۴. برگزاری آزمونهای الکترونیک میان ترم / پایان ترم با فرمت OSCE, و به صورت کیسی	عنوان مصداق سند تعالی، عدالت و بهره وری آموزشی - برای انتخاب عنوان مصادیق میتوانید به یکی از ۱۲ مصداق شناسایی شده در زیرنویس همین جدول* مراجعه بفرمایید. - لازم به ذکر است که مصادیق محدود به این ۱۲ مورد نیستند و اعضای هیئت علمی بنا به صلاحدید تخصصی میتوانند موضوعات مرتبط را در یکی از کارگروه ها ادغام نمایند (موضوعات باید مشخصا برگرفته از شاخص های کارگروه های دهگانه سند تعالی باشند)
۱- ☐ کارگروه تخصصی نظام اعتباربخشی ملی و تدوین استانداردهای آموزشی ۲- ☐ کارگروه تخصصی مرجعیت علمی و آینده نگاری ۳- ☐ کارگروه تخصصی همگرایی در تعالی علوم و فناوریهای پیشرفته ۴- ☐ کارگروه تخصصی مدیریت جامع کیفیت در آموزش علوم پزشکی ۵- ☐ کارگروه تخصصی پاسخگویی اجتماعی و عدالت آموزشی	کارگروه تخصصی مرتبط*** *** لطفا عنوان کارگروهی که مصداق فوق را از آن استخراج نموده اید تیک بزنید

۶- کارگروه تخصصی اقتصاد آموزش ۷- کارگروه تخصصی بین المللی سازی آموزش علوم پزشکی ۸- کارگروه تخصصی اخلاق، سلامت معنوی و تعهد حرفه ای در آموزش علوم پزشکی ۹- کارگروه تخصصی کارآفرینی و کسب و کارهای دانش بنیان ۱۰- کارگروه تخصصی توسعه آموزش و فناوری های نوین ارتقای یادگیری	
هدف کلی اهداف رفتاری وظایف دانشجویان منابع اصلی روش تدریس وسایل کمک آموزشی سنجش و ارزشیابی	در کدام قسمت از طرح دوره بیان شده است؟
۱. در اهداف رفتاری، ایجاد حس مسئولیت پذیری در دانشجو جهت رعایت قوانین اخلاقی، پوششی و رفتاری متناسب با محیط دانشگاهی، متناسب با مصداق "اشاره به مفاهیم اخلاق پزشکی و تعهد حرفه ای در رئوس مطالب" متناسب است. ۲. در روش تدریس، یادگیری ترکیبی (blended learning) به صورت مجموعه ای از آموزش های حضوری، ویدئوهای آفلاین، جلسات و ویدئوهای آنلاین، self-study و ارائه کلاسی، و استفاده از پلتفرم های آموزشی و ارزشیابی نوین با مصداق " کاربرد تکنولوژی های نوین در آموزش ۳. در قسمت سنجش و ارزشیابی، برگزاری آزمون به صورت MMI، با مصداق "برگزاری آزمونهای	توضیحات مربوط به نحوه ی ادغام مصادیق سند تعالی در آموزش دانشجویان روش معرفی مصداق را مختصراً توضیح دهید

الکترونیک میان ترم / پایان ترم با فرمت OSCEI, "متناسب است	
---	--

جلسات	سه شنبه ها - ساعت	عنوان	شیوه تدریس و رسانه آموزشی
اول	۸-۱۰	تعریف بهداشت مادر و کودک ، اهمیت گروه هدف	سخنرانی و پرسش و پاسخ- وایت بُرد- فیلم آموزشی ویدئو پروژکتور-اسلاید
دوم	۸-۱۰	بر نامه های مهم کشوری برای حفظ و ارتقای سلامت مادر و کودک	سخنرانی و پرسش و پاسخ- وایت بُرد- فیلم آموزشی ویدئو پروژکتور-اسلاید
سوم	۸-۱۰	مراقبتها و خدمات قبل از بارداری (مشاوره باروری، آزمایشات و آموزش فاصله گذاری مناسب و تاثیر آن در سلامت مادر و کودک)	سخنرانی و پرسش و پاسخ- وایت بُرد- فیلم آموزشی ویدئو پروژکتور-اسلاید
چهارم	۸-۱۰	مراقبتها و خدمات دوران بارداری (چگونگی تشکیل پرونده ، چگونگی تعیین زمان زایمان ، معاینات کلینیکی و پاراکلینیکی، تغذینه در دوران بارداری و آموزش مادران)	سخنرانی و پرسش و پاسخ- وایت بُرد- فیلم آموزشی ویدئو پروژکتور-اسلاید
پنجم	۸-۱۰	مراقبتها و خدمات دوران بارداری (تشخیص حاملگیهای آسیب پذیر و مراقبت ویژه از آنها ، نحوه رشد جنین و عواملی که بر رشد جنین تاثیرمی گذارند).	سخنرانی و پرسش و پاسخ- وایت بُرد- فیلم آموزشی ویدئو پروژکتور-اسلاید
ششم	۸-۱۰	علائم خطر و شکایات شایع در بارداری و اقدامات مناسب آنها	سخنرانی و پرسش و پاسخ- وایت بُرد- فیلم آموزشی ویدئو پروژکتور-اسلاید
هفتم	۸-۱۰	مراقبت های ویژه دوران بارداری و پس از زایمان	سخنرانی و پرسش و پاسخ- وایت بُرد- فیلم آموزشی ویدئو پروژکتور-اسلاید
هشتم	۸-۱۰	مراقبت از نوزادان و کودکان کمتر از ۵سال(مراقبت های ادغام یافته کودک سالم)	سخنرانی و پرسش و پاسخ- وایت بُرد- فیلم آموزشی ویدئو پروژکتور-اسلاید
نهم	۸-۱۰	رشد و تکامل	سخنرانی و پرسش و پاسخ-

		پایش رشد و تفسیر منحنی رشد تشخیص اختلال در رشد و تکامل و اقدامات لازم	وایت بُرد- فیلم آموزشی ویدئو پروژکتور-اسلاید
دهم	۸-۱۰	اصول دهگانه مراقبت و تغذیه شیرخواران	سخنرانی و پرسش و پاسخ- وایت بُرد- فیلم آموزشی ویدئو پروژکتور-اسلاید
یازدهم	۸-۱۰	اصول تغذیه با شیر مادر(فواید و اصول و نحوه نحوه تغذیه با شیر مادر و تغذیه مصنوعی)	سخنرانی و پرسش و پاسخ- وایت بُرد- فیلم آموزشی ویدئو پروژکتور-اسلاید
دوازدهم	۸-۱۰	اختلالات شایع پستان در حاملگی و شیر دهی و اقدامات لازم آن)	سخنرانی و پرسش و پاسخ- وایت بُرد- فیلم آموزشی ویدئو پروژکتور-اسلاید
سیزدهم	۸-۱۰	تغذیه یتکمیلی در شیر خوران و اصول آن	سخنرانی و پرسش و پاسخ- وایت بُرد- فیلم آموزشی ویدئو پروژکتور-اسلاید
چهاردهم	۸-۱۰	مراقبتهای بهداشتی کودکان ۴ تا ۸ سال و اصول واکسیناسیون	سخنرانی و پرسش و پاسخ- وایت بُرد- فیلم آموزشی ویدئو پروژکتور-اسلاید